

DANSKERNES
ALKOHOLVANER

2008

Danskernes alkoholvaner 2008

Sundhedsstyrelsen

Islands Brygge 67

2300 København S

URL: <http://www.sst.dk>

Udarbejdet for Sundhedsstyrelsen af:

Center for Alkoholforskning, Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet

Louise Kristiansen, Ola Ekholm, Morten Grønbæk og Janne Tolstrup

Projektledelse Sundhedsstyrelsen:

Stine Flod Storgaard og Kari Grasaasen, Center for Forebyggelse

Emneord: Alkohol, monitorering, alkoholvaner, alkoholforbrug

Sprog: Dansk

Kategori: Udredning

Version: 1,0

Versionsdato: 05.10.2008

Elektronisk ISBN: 978-87-7676-864-5

Udgivet af Sundhedsstyrelsen, 2008

Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse

Indhold

1	Baggrund og metode	4
	1.1 Baggrund	4
	1.2 Monitoreringens udførelse	4
	1.3 Stikprøven	4
	1.4 Deltagelse	5
	1.5 Internetbesvarelser	6
	1.6 Vægtning af resultaterne	7
	1.7 Repræsentativitet	8
	1.8 Klassifikation af udvalgte variable	8
2	Svarfordelinger	9
3	Alkoholforbrug	25
	3.1 Det gennemsnitlige alkoholforbrug	25
	3.2 Overskridelse af genstandsgrænserne	27
	3.3 Binge drinking	29
4	Holdning til eget alkoholforbrug	31
	4.1 Opfattelse af eget alkoholforbrug	31
	4.2 Nedsættelse af alkoholforbrug	32
5	Holdning til alkoholpolitik	34
	5.1 Køb af alkohol	34
	5.2 Beruselse	35
	5.3 Promillegrænsen for bilkørsel	36
	5.4 Max 5-anbefalinger	37

1 Baggrund og metode

1.1 Baggrund

Det er velkendt, at et stort alkoholforbrug øger risikoen for udvikling af en række sygdomme. Desuden kan alkohol have en række negative sociale konsekvenser, ikke bare for den, der drikker, men også for omgivelserne, herunder familien. På baggrund af dette har Sundhedsstyrelsen ønsket at etablere en kontinuerlig monitorering af alkoholvaner og alkoholrelaterede problemer i voksenbefolkningen. Denne monitorering skal bidrage til at skærpe opmærksomheden på alkoholområdet, herunder på konsekvenser af alkoholforbruget, samt forbedre muligheden for at rådgive om planlægning og prioritering i alkoholforebyggelsen. Denne rapport beskriver resultaterne fra første runde i monitoreringen.

1.2 Monitoreringens udførelse

Spørgeskemaet blev opsat til en trykt version og en internetversion. Det trykte spørgeskema blev sendt til alle i stikprøven, og i det medfølgende brev blev der opfordret til at besvare spørgeskemaet på internettet. Ca. fjorten dage efter udsendelsen af spørgeskemaet modtog alle, der endnu ikke havde svaret, endnu et brev med opfordring til at deltage. En 2. rækker inklusiv et nyt spørgeskema blev udsendt endnu fjorten dage senere.

1.3 Stikprøven

En regions- og aldersstratificeret stikprøve på 7.000 danskere på 16 år og opefter blev udtrukket fra CPR-registret. Inden for hver

region blev der udtrukket 200 16-19-årige, 450 20-34-årige og 750 på 35 år og opefter (tabel 1).

Tabel 1. Stikprøven

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	I alt
16-19 år	200	200	200	200	200	1.000
20-34 år	450	450	450	450	450	2.250
35 år og opefter	750	750	750	750	750	3.750
I alt	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	7.000

1.4 Deltagelse

I alt deltog 4.015 personer, hvilket svarer til en samlet svarprocent på 57,4%. Ud af de 7.000 inviterede var der 35,4%, der returnerede papirspørgeskemaet, 22,0%, der besvarede spørgeskemaet på internettet, 1,8%, der oplyste, at de ikke ønskede at deltage, 1,2%, der var ubekendte på adressen, < 1%, der var bortrejste i perioden, og 39,6%, der ikke havde reageret på henvendelserne inden dataindsamlingens afslutning. Efter dataindsamlingens afslutning modtog vi yderligere 24 besvarelser. Svarprocenter fordelt på køn, alder og region kan ses i tabel 2. Der er en større svarprocent blandt kvinder end blandt mænd, og svarprocenten er højest blandt de 51-64-årige, og lavest blandt de 21-30-årige. Region Midtjylland har den højeste svarprocent, og Region Hovedstaden har den laveste. Sammenfattende kan det altså siges, at det største bortfald findes blandt mænd, blandt de

ynge aldersgrupper (16-30 år) og blandt folk fra Region Hovedstaden.

Tabel 2. Svarprocent fordelt på køn, alder og region

		Antal inviterede	Antal deltagere	Svarprocent
Køn	Kvinder	3514	2183	62,1
	Mænd	3486	1832	52,6
Alder	16-20 år	1164	625	53,7
	21-30 år	1398	731	52,3
	31-40 år	1185	693	58,5
	41-50 år	892	551	61,8
	51-64 år	1244	808	65,0
	65 år og opefter	1117	607	54,3
Region	Hovedstaden	1.400	766	54,7
	Sjælland	1.400	798	57,0
	Syddanmark	1.400	798	57,0
	Midtjylland	1.400	850	60,7
	Nordjylland	1.400	803	57,4

1.5 Internetbesvarelser

Tabel 3 viser odds ratioer (OR) for at have svaret på internettet frem for på papirspørgeskemaet. Odds ratioerne er beregnede vha. logistisk regressionsanalyse. Af tabellen fremgår det, at mænd svarede oftere på internettet end kvinder, og at sandsynligheden for at svare på internettet var lavest i aldersgruppen 65 år og opefter, men ellers nogenlunde lige stor i de øvrige aldersgrupper. Der var kun mindre forskelle mellem regionerne, men sandsynligheden for at svare på internettet var lidt højere i Region Midtjylland end i de øvrige regioner. Sandsynligheden for at svare på internettet steg desuden med stigende uddannelseslængde.

Table 3. OR for at have svaret på internettet

		OR (95% CI)	OR* (95% CI)
Køn	Kvinder	1,00 (ref.)	1,00 (ref.)
	Mænd	1,22 (1,07-1,39)	1,34 (1,17-1,53)
Alder	16-20 år	1,00 (ref.)	1,00 (ref.)
	21-30 år	1,22 (0,91-1,64)	0,97 (0,70-1,35)
	31-40 år	1,07 (0,81-1,42)	0,89 (0,64-1,24)
	41-50 år	1,15 (0,87-1,52)	1,06 (0,77-1,47)
	51-64 år	0,94 (0,72-1,23)	0,99 (0,72-1,37)
	65 år og opefter	0,23 (0,17-0,32)	0,30 (0,21-0,43)
Region	Hovedstaden	1,00 (ref.)	1,00 (ref.)
	Sjælland	0,87 (0,71-1,06)	1,01 (0,81-1,25)
	Syddanmark	0,86 (0,72-1,03)	0,98 (0,81-1,19)
	Midtjylland	1,08 (0,91-1,29)	1,20 (0,99-1,45)
	Nordjylland	0,79 (0,63-1,00)	0,92 (0,72-1,18)
Kombineret skole- og erhvervsuddannelse	< 10 år	1,00 (ref.)	1,00 (ref.)
	10 år	2,32 (1,60-3,36)	1,58 (1,07-2,33)
	11-12 år	2,24 (1,69-2,96)	1,81 (1,35-2,42)
	13-14 år	4,45 (3,43-5,76)	3,13 (2,38-4,12)
	15 år eller mere	5,58 (4,30-7,25)	4,05 (3,07-5,34)
	Skoleelev	7,09 (4,80-10,5)	4,61 (2,96-7,16)
	Anden skoleuddannelse	6,08 (4,30-8,60)	4,80 (3,34-6,91)

* Alle faktorer er gensidigt justeret for hinanden

1.6 Vægtning af resultaterne

Idet aldersfordelingen og den regionale fordeling blandt de invite-rede ikke svarer til aldersfordelingen og den regionale fordeling i befolkningen, er alle resultater vægtet i forhold til alder og regi-on, således at stikprøven bliver repræsentativ for hele befolkning-

gens sammensætning. Søjlerne med antal viser dog det faktiske (uvægtede) antal svarpersoner i den pågældende undergruppe.

1.7 Repræsentativitet

Svarpersonernes repræsentativitet i forhold til den danske befolkning med hensyn til køn og alder fremgår af tabel 4. Af tabellen ses, at der er lidt flere kvinder blandt svarpersonerne end i den danske befolkning, og at aldersfordelingen blandt svarpersonerne svarer godt til fordelingen i hele befolkningen.

Tabel 4. Den procentvise fordeling på køn og alder blandt svarpersoner, stikprøve og i hele landets befolkning pr. 1. januar 2008.

		Svarpersoner	Stikprøve	Danmark
Køn	Kvinder	53,9	51,0	50,9
	Mænd	46,1	49,0	49,1
Alder	16-20 år	6,9	7,6	7,4
	21-30 år	12,6	14,1	14,3
	31-40 år	16,7	16,5	17,5
	41-50 år	18,3	17,2	18,2
	51-64 år	25,9	23,5	23,2
	65 år og op- efter	19,7	21,1	19,4

1.8 Klassifikation af udvalgte variable

Variablene køn, alder og region er taget fra CPR-registret. Den anvendte klassifikation af uddannelse viser det samlede antal års uddannelse en person har gennemgået – fra skolestart til afslutning af erhvervsuddannelsen. Dette mål svarer til ISCED (International Standard Classification of Education).

2 Svarfordelinger

I det følgende præsenteres svarfordelingerne for alle spørgsmål i spørgeskemaet.

1. Alder

	Antal	Procent
16-20 år	625	6,9
21-30 år	731	12,6
31-40 år	693	16,7
41-50 år	551	18,3
51-64 år	808	25,9
65 år eller ældre	607	19,7
Total	4015	100

2. Køn

	Antal	Procent
Mand	1832	46,1
Kvinde	2183	53,9
Total	4015	100

3. Er du medlem af folkekirken eller et andet trossamfund?

	Antal	Procent
Ja	3522	87,1
Nej	475	12,5
Har ikke svaret	18	0,4
Total	4015	100

3 b. Hvilket trossamfund?

	Antal	Procent
Den danske folkekirke	3368	83,3
Romersk katolsk	22	0,6
Jøde	1	0,0
Muslim	20	0,4
Hindu	2	0,0
Buddhist	3	0,1
Anden	51	1,4
Ved ikke	10	0,1
Har ikke svaret	45	1,2
Irrelevant	493	12,9
Total	4015	100

4. Hvor mange børn på 15 år eller derunder bor der i din husstand?

	Antal	Procent
0	2592	67,0
1	627	13,2
2	536	12,9
3+	174	4,3
Har ikke svaret	86	2,6
Total	4015	100

5. Hvor mange unge på 16-18 år bor der i din husstand?

	Antal	Procent
0	3076	80,1
1	716	14,4
2	109	2,1
3+	17	0,5
Har ikke svaret	97	3,0
Total	4015	100

6. Hvor mange voksne på 19 år eller derover bor der i din husstand?

	Antal	Procent
0	415	12,1
1	801	20,3
2	2347	58,1
3+	385	7,4
Har ikke svaret	67	2,1
Total	4015	100

7. Hvilken skoleuddannelse har du?

	Antal	Procent
7 år eller færre års skolegang	463	14,1
8-9 års skolegang	555	14,8
10-11 års skolegang	1050	26,2
Studenter-, HF-eksamen (inkl. HHX, HTX)	1349	33,3
Andet (herunder udenlandsk skole)	219	5,6
Går stadig i skole	302	3,9
Har ikke svaret	77	2,1
Total	4015	100

8. Er du i gang med en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse?

	Antal	Procent
Ja	450	7,6
Nej	3464	89,4
Har ikke svaret	101	2,9
Total	4015	100

8 b. Hvilken erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse er du i gang med?

	Antal	Procent
Specialarbejderuddannelse	1	0,0
HG eller basisår i EFG-uddannelse	13	0,2
Lærlinge/EFG/HG eller elev-uddannelse	121	1,7
Anden faglig uddannelse	64	0,9
Kort videregående uddannelse, under 3 år	36	0,7
Mellemlang videregående uddannelse, 3-4 år	95	1,8
Lang videregående uddannelse, over 4 år	114	2,3
Har ikke svaret	6	0,0
Irrelevant	3565	92,4
Total	4015	100

9. Har du fuldført en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse?

	Antal	Procent
Ja	2508	69,1
Nej	1424	28,6
Har ikke svaret	83	2,3
Total	4015	100

9 b. Hvilken erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse har du fuldført?

	Antal	Procent
Specialarbejderuddannelse	21	0,6
HG eller basisår i EFG-uddannelse	68	1,9
Lærlinge/EFG/HG eller elev-uddannelse	941	25,3
Anden faglig uddannelse	294	7,9
Kort videregående uddannelse, under 3 år	254	7,2
Mellemlang videregående uddannelse, 3-4 år	587	16,3
Lang videregående uddannelse, over 4 år	310	9,0
Har ikke svaret	33	0,9
Irrelevant	1507	30,9
Total	4015	100

10. Hvad er din erhvervmæssige stilling?

	Antal	Procent
Beskæftiget	2223	58,2
Arbejdsløs/under aktivering	62	1,2
Under uddannelse	703	9,6
Pensionist/efterlønsmodtager	737	23,9
Andre	128	3,1
Har ikke svaret	162	4,0
Total	4015	100

11. Hvor tit drikker du noget, der indeholder alkohol?

	Antal	Procent
Aldrig	308	7,6
Højest én gang om måneden	686	15,9
2-4 gange om måneden	1497	33,8
2-3 gange om ugen	929	24,7
4 gange om ugen eller oftere	552	16,8
Har ikke svaret	43	1,1
Total	4015	100

12. Hvor mange genstande drikker du typisk i løbet af en uge?

	Antal	Procent
0 genstande	295	6,7
1-7 genstande	1838	47,5
8-14 genstande	713	17,7
15-21 genstande	299	7,0
22 eller flere genstande	319	7,0
Har ikke svaret	243	6,6
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

13. Hvor mange genstande drikker du almindeligvis, når du drikker noget?

	Antal	Procent
1-2 genstande	2014	55,5
3-4 genstande	737	19,2
5-6 genstande	359	7,0
7-9 genstande	283	5,0
10 eller flere genstande	252	4,0
Har ikke svaret	62	1,7
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

14. Hvor tit drikker du mere end 5 genstande ved samme lejlighed?

	Antal	Procent
Næsten dagligt eller dagligt	41	1,2
Ugentligt	456	9,4
Månedligt	831	18,3
Sjældnere	1650	42,0
Aldrig	669	19,9
Har ikke svaret	60	1,6
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

15. Drikker du nogensinde alkohol for at blive beruset?

	Antal	Procent
Ja	1366	25,3
Nej	2291	65,7
Har ikke svaret	50	1,3
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

16. Føler du, at dit alkoholforbrug er normalt, dvs. at du drikker stort set som de fleste andre?

	Antal	Procent
Ja	1753	43,8
Nej, drikker mindre	1740	42,7
Nej, drikker mere	155	4,3
Har ikke svaret	59	1,6
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

17. Har du nogensinde følt, at du burde nedsætte dit alkoholforbrug?

	Antal	Procent
Ja	539	13,7
Nej	3126	77,6
Har ikke svaret	42	1,1
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

18. Er du indstillet på at drikke mindre alkohol?

	Antal	Procent
Ja, særdeles meget	63	1,8
Ja, noget	563	13,4
Nej	3014	75,4
Har ikke svaret	67	1,8
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

19. Hvor vigtigt er det for dig at nedsætte dit alkoholforbrug (på en skala fra 0 til 10, hvor 0 er 'slet ikke vigtigt' og 10 er 'meget vigtigt')?

	Antal	Procent
0	1946	48,6
1	705	17,5
2	297	6,9
3	182	4,1
4	99	2,4
5	163	4,2
6	58	1,5
7	46	1,2
8	20	0,6
9	22	0,7
10	30	0,8
Har ikke svaret	139	4,0
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

20. Ville du være tilbøjelig til at købe mindre alkohol i Danmark, hvis prisen steg 25%?

	Antal	Procent
Ja, helt bestemt	289	6,3
Ja, sandsynligvis	643	13,9
Nej, sandsynligvis ikke	1704	43,0
Nej, bestemt ikke	882	24,0
Ved ikke	376	9,5
Har ikke svaret	121	3,2
Total	4015	100

21. Ville du være tilbøjelig til at købe mere alkohol i Danmark, hvis prisen faldt 25%?

	Antal	Procent
Ja, helt bestemt	151	2,8
Ja, sandsynligvis	338	6,3
Nej, sandsynligvis ikke	1972	49,3
Nej, bestemt ikke	1200	32,5
Ved ikke	242	6,2
Har ikke svaret	112	3,0
Total	4015	100

22. Mener du at det er i orden at drikke for at blive beruset?

	Antal	Procent
Ja	1980	40,8
Nej	1938	56,5
Har ikke svaret	97	2,8
Total	4015	100

23. Er du enig eller uenig i, at der bør sættes mærkater på øl- og vinflasker, som advarer gravide mod at drikke alkohol?

	Antal	Procent
Helt enig	2100	51,0
Overvejende enig	708	17,4
Overvejende uenig	303	7,9
Helt uenig	397	9,7
Ved ikke	347	9,3
Har ikke svaret	160	4,6
Total	4015	100

23 b. Er du enig eller uenig i, at der bør sættes mærkater på øl- og vinflasker, som advarer trafikanter mod at drikke alkohol?

	Antal	Procent
Helt enig	2279	56,0
Overvejende enig	605	14,7
Overvejende uenig	295	7,7
Helt uenig	394	9,7
Ved ikke	329	8,8
Har ikke svaret	113	3,2
Total	4015	100

24. Hvilken aldersgrænse mener du, ville være passende for køb af alkohol?

	Antal	Procent
Under 14 år	14	0,3
14 år	17	0,5
15 år	345	7,9
16 år	1160	26,5
17 år	142	3,2
18 år	1946	50,9
Over 18 år	174	4,7
Der skal ikke være en aldersgrænse	125	3,6
Har ikke svaret	92	2,4
Total	4015	100

25. I hvilken alder mener du, at børn/unge må drikke et glas øl, vin eller spiritus?

	Antal	Procent
Under 14 år	194	3,6
14 år	429	9,6
15 år	941	22,2
16 år	1344	33,6
17 år	122	3,1
18 år	796	22,7
Over 18 år	59	1,6
Har ikke svaret	130	3,7
Total	4015	100

26. I hvilken alder mener du, at man må være beruset?

	Antal	Procent
Under 14 år	20	0,3
14 år	59	1,0
15 år	382	7,2
16 år	763	15,0
17 år	192	4,1
18 år	1239	31,2
Over 18 år	125	3,3
Det er ikke i orden at være beruset	1116	34,6
Har ikke svaret	119	3,0
Total	4015	100

27. Synes du den nuværende promillegrænse for bilkørsel er passende?

	Antal	Procent
Ja	2512	62,1
Nej, jeg synes den skal øges	211	5,6
Nej, jeg synes den skal sænkes	1012	25,3
Ved ikke	226	5,6
Har ikke svaret	54	1,4
Total	4015	100

28. Har du inden for det seneste år talt med din praktiserende læge om dit alkoholforbrug?

	Antal	Procent
Ja	115	3,2
Nej	3514	86,9
Har ikke været hos min praktiserende læge indenfor det seneste år	299	7,4
Har ikke svaret	87	2,4
Total	4015	100

29. Er det i orden hvis din praktiserende læge stiller spørgsmål om dine alkoholvaner?

	Antal	Procent
Ja	3642	91,2
Nej	152	3,5
Ved ikke	151	3,4
Har ikke svaret	70	1,9
Total	4015	100

30. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at man ikke drikker over et vist antal genstande om ugen. Ved du hvor mange genstande det er for henholdsvis mænd og kvinder?

Mænd:

	Antal	Procent
Ja (svaret 21)	2312	56,5
Ja (svaret andet end 21)	462	11,7
Nej	1091	27,7
Har ikke svaret	150	4,2
Total	4015	100

Kvinder:

	Antal	Procent
Ja (svaret 14)	2128	52,0
Ja (svaret andet end 14)	629	15,8
Nej	1093	27,6
Har ikke svaret	165	4,6
Total	4015	100

31. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at man ikke drikker over et vist antal genstande ad gangen. Ved du hvor mange genstande det er?

	Antal	Procent
Ja (svaret 5)	882	21,3
Ja (svaret andet end 5)	354	8,7
Nej	2684	67,4
Har ikke svaret	95	2,6
Total	4015	100

32. Har du inden for det seneste år oplevet, at din partners alkoholforbrug har haft negativ indflydelse på familiens hverdag?

	Antal	Procent
Ja	180	4,9
Nej	2881	74,6
Har ingen partner	827	17,2
Ved ikke	56	1,4
Har ikke svaret	71	1,9
Total	4015	100

33. Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne stoppe, når du først var begyndt at drikke?

	Antal	Procent
Nej	2729	69,8
Sjældent	571	12,2
Månedligt	69	1,4
Ugentligt	37	0,7
Dagligt eller næsten dagligt	14	0,3
Har ikke svaret	287	7,8
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

34. Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne gøre dét, du skulle, fordi du havde drukket?

	Antal	Procent
Nej	2788	71,5
Sjældent	578	12,1
Månedligt	41	0,8
Ugentligt	20	0,4
Dagligt eller næsten dagligt	7	0,2
Har ikke svaret	273	7,5
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

35. Har du inden for det seneste år måttet have en lille én om morgenen, efter at du havde drukket meget dagen før?

	Antal	Procent
Nej	3253	80,9
Sjældent	137	3,1
Månedligt	18	0,3
Ugentligt	8	0,1
Dagligt eller næsten dagligt	4	0,1
Har ikke svaret	287	7,9
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

36. Har du inden for det seneste år haft dårlig samvittighed eller fortrudt efter at du havde drukket?

	Antal	Procent
Nej	2575	66,9
Sjældent	732	15,4
Månedligt	96	1,9
Ugentligt	21	0,4
Dagligt eller næsten dagligt	2	0,1
Har ikke svaret	281	7,8
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

37. Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne huske, hvad der skete aftenen før, fordi du havde drukket?

	Antal	Procent
Nej	2486	7,6
Sjældent	786	66,6
Månedligt	128	15,7
Ugentligt	31	2,0
Dagligt eller næsten dagligt	2	0,5
Har ikke svaret	274	0,0
Irrelevant	308	7,6
Total	4015	100

38. Er du selv eller andre nogensinde kommet til skade ved en ulykke, fordi du havde drukket?

	Antal	Procent
Nej, aldrig	3367	85,9
Ja, men ikke det seneste år	464	10,3
Ja, inden for det seneste år	111	1,8
Har ikke svaret	73	2,0
Total	4015	100

39. Har nogen i familien, en ven, en læge eller andre været bekymret over dine alkoholvaner eller foreslået dig at skære ned?

	Antal	Procent
Nej, aldrig	3585	89,6
Ja, men ikke det seneste år	185	4,8
Ja, inden for det seneste år	162	3,4
Har ikke svaret	83	2,3
Total	4015	100

3 Alkoholforbrug

3.1 Det gennemsnitlige alkoholforbrug

I tabel 5 ses det gennemsnitlige alkoholforbrug opdelt på køn, alder, uddannelse, erhvervsmæssig stilling og region. Der er i denne tabel ikke taget højde for, at de forskellige faktorer er gensidigt afhængige – f.eks. at skoleelever generelt er yngre end færdiguddannede, således at skoleelevers alkoholforbrug kan forklares af deres alder.

Køn og alder: Det gennemsnitlige alkoholforbrug i hele befolkningen er 7,2 genstande pr. uge. Mænds gennemsnitlige forbrug er næsten dobbelt så stort som kvinders, og de 16-20-årige drikker mere end de øvrige aldersgrupper.

Uddannelse: Der er ingen tydelig sammenhæng mellem gennemsnitligt alkoholforbrug og uddannelseslængde, men umiddelbart har skoleelever det højeste gennemsnitlige forbrug.

Erhvervsmæssig stilling: Arbejdsløse og studerende drikker i gennemsnit mere end beskæftigede, pensionister og personer med anden erhvervsmæssig stilling.

Regioner: Region Hovedstaden har det højeste gennemsnitlige alkoholforbrug.

Tabel 5. Gennemsnitligt alkoholforbrug (genstande/uge)

		Antal svar- perso- ner	Gennemsnitligt forbrug
Køn	Kvinder	2183	5,1
	Mænd	1832	9,8
Alder	16-20 år	625	12,2
	21-30 år	731	8,9
	31-40 år	693	5,1
	41-50 år	551	6,4
	51-64 år	808	7,6
	65 år eller ældre	607	6,5
Kombineret sko- le- og erhvervs- uddannelse	< 10 år	653	5,1
	10 år	313	9,2
	11-12 år	655	7,3
	13-14 år	834	6,6
	15 år eller mere	962	8,1
	Skoleelev	295	10,3
	Anden skoleuddannelse	206	7,1
Erhvervsmæssig stilling	Beskæftiget	2223	7,2
	Arbejdsløs/under aktivering	62	12,2
	Under uddannelse	703	10,2
	Pensionist/efterlønsmodtager	737	6,3
	Andet	128	5,2
Region	Hovedstaden	766	8,4
	Sjælland	798	7,4
	Syddanmark	798	6,4
	Midtjylland	850	6,7
	Nordjylland	803	6,8

3.2 Overskridelse af genstandsgrænserne

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at mænd ikke drikker over 21 genstande pr. uge, og at kvinder ikke drikker over 14 genstande pr. uge. I alt overskrider 9,5% de anbefalede genstandsgrænser i denne undersøgelse. Hvis dette resultat generaliseres til hele den danske befolkning, vil det svare til, at ca. 430.000 danskere i alderen 16 år og opefter overskrider genstandsgrænserne. Det må dog formodes, at det reelle antal er større, idet der ikke er taget højde for bortfald i disse beregninger, og personer, der afslår at deltage, har formentlig et større alkoholforbrug end personer, der vælger at deltage.

Køn og alder: Flere mænd end kvinder drikker mere end anbefalingerne, og der er en højere andel, der overskrider genstandsgrænserne blandt de unge, end blandt de ældre.

Uddannelse: Andelen af personer, der overskrider genstandsgrænserne er mindst blandt personer med mindre end 10 års uddannelse, og højest blandt skolelever.

Erhvervsmæssig stilling: Der er en større andel, der overskrider genstandsgrænserne blandt arbejdsløse og studerende, end der er blandt beskæftigede, pensionister og andre.

Regioner: Der er en større andel, der drikker mere end anbefalingerne i Region Hovedstaden end i de øvrige regioner.

Tabel 6. Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens anbefalede genstandsgrænser

		Antal	Andel (%)	OR* (95% CI)
Køn	Kvinder	186	7,6	1,00 (ref.)
	Mænd	233	11,8	1,72 (1,38-2,14)
Alder	16-20 år	149	25,7	4,57 (3,08-6,79)
	21-30 år	104	15,6	2,43 (1,67-3,53)
	31-40 år	22	3,4	0,45 (0,27-0,75)
	41-50 år	37	7,3	1,00 (ref.)
	51-64 år	74	10,1	1,45 (1,02-2,06)
	65 år eller ældre	33	6,5	0,88 (0,59-1,33)
Uddannelse	< 10 år	29	5,3	1,00 (ref.)
	10 år	47	14,4	2,25 (1,31-3,77)
	11-12 år	87	10,4	1,80 (1,15-2,82)
	13-14 år	80	7,5	1,33 (0,84-2,12)
	15 år eller mere	85	10,1	1,82 (1,15-2,90)
	Skoleelev	63	22,1	-
	Anden skoleuddannelse	19	9,9	-
Erhvervsmæssig stilling	Beskæftiget	188	8,4	1,00 (ref.)
	Arbejdsløs/under aktivering	10	17,9	1,90 (0,86-4,17)
	Under uddannelse	151	22,2	-
	Pensionist/efterlønsmodtager	45	7,5	-
	Andre	8	4,3	-
Region	Hovedstaden	115	13,6	1,00 (ref.)
	Sjælland	79	9,0	0,63 (0,44-0,88)
	Syddanmark	68	7,0	0,47 (0,34-0,64)
	Midtjylland	85	8,2	0,53 (0,40-0,73)
	Nordjylland	72	7,6	0,50 (0,33-0,75)

* Justeret for køn og alder

3.3 Binge drinking

Binge drinking er i denne undersøgelse defineret som indtagelse af mere end 5 genstande ved samme lejlighed mindst en gang om ugen. I alt 11,6% af deltagerne binge-drikker ifølge denne definition.

Køn og alder: Markant flere mænd end kvinder binge-drikker, og andelen, der binge-drikker, i de yngre aldersgrupper er langt større end i de ældre aldersgrupper.

Uddannelse: Andelen, der binge-drikker, er mindst blandt personer med mindre end 10 års uddannelse og størst blandt skolelever.

Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der binge-drikker er størst blandt studerende og arbejdsløse, og mindst blandt pensionister.

Regioner: Der er en større andel, der binge-drikker i Region Hovedstaden end i de øvrige regioner. Andelen er lavest i Region Syddanmark.

Table 7. Andel, der drikker mere end 5 genstande ved samme lejlighed mindst ugentligt

		Antal	Andel (%)	OR* (95% CI)
Køn	Kvinder	152	6,2	1,00 (ref.)
	Mænd	345	17,7	3,69 (2,93-4,65)
Alder	16-20 år	174	32,5	4,85 (3,32-7,09)
	21-30 år	129	20,7	2,48 (1,76-3,49)
	31-40 år	48	7,9	0,76 (0,50-1,10)
	41-50 år	52	10,2	1,00 (ref.)
	51-64 år	70	10,2	1,03 (0,74-1,43)
	65 år eller ældre	24	4,7	0,41 (0,27-0,64)
Uddannelse	< 10 år	36	8,3	1,00 (ref.)
	10 år	51	17,5	2,34 (1,31-4,16)
	11-12 år	99	11,9	1,76 (1,11-2,78)
	13-14 år	97	9,2	1,51 (0,95-2,40)
	15 år eller mere	106	12,4	2,10 (1,34-3,31)
	Skoleelev	79	29,0	-
	Anden skoleuddannelse	24	10,7	-
Erhvervsmæssig stilling	Beskæftiget	234	10,8	1,00 (ref.)
	Arbejdsløs/under aktivering	13	28,8	3,16 (1,52-6,56)
	Under uddannelse	181	29,9	-
	Pensio-nist/efterlønsmodtager	32	5,5	-
	Andre	14	9,1	-
Region	Hovedstaden	126	15,3	1,00 (ref.)
	Sjælland	87	10,2	0,63 (0,44-0,88)
	Syddanmark	78	8,6	0,51 (0,37-0,70)
	Midtjylland	111	11,4	0,67 (0,50-0,89)
	Nordjylland	95	10,5	0,61 (0,42-0,90)

* Justeret for køn og alder

4 Holdning til eget alkoholforbrug

4.1 Opfattelse af eget alkoholforbrug

Overordnet synes 48,3% at deres alkoholforbrug er normalt, 47,0% synes, at de drikker mindre end andre, og 4,7% synes, at de drikker mere end andre.

Køn: Flere mænd end kvinder opfatter deres forbrug som normalt, og samtidig er der flere mænd end kvinder, der synes at de drikker mere end andre.

Alder: Den andel, der føler, at deres alkoholforbrug er normalt, er størst blandt de 16-20-årige, og andelen, der føler, at de drikker mere end andre er en smule højere blandt de 41-50-årige end blandt de øvrige aldersgrupper.

Overskrider genstandsgrænser: Andelen, der opfatter deres forbrug som normalt, er større blandt dem, der overskrider genstandsgrænserne, end blandt dem, der ikke gør (65,7% mod 46,3%). Samtidig er andelen, der føler, at deres forbrug er lavere end andres, størst blandt dem, der ikke overskrider genstandsgrænserne, og andelen, der føler, at deres forbrug er højere end andres, størst blandt dem, der overskrider genstandsgrænserne.

Tabel 8. Føler at eget alkoholforbrug er normalt

		Antal	Ja (%)	Nej, drikker mindre (%)	Nej, drikker mere (%)
Køn	Kvinder	1945	41,9	54,8	3,4
	Mænd	1703	55,5	38,2	6,3
Alder	16-20 år	558	53,0	43,6	3,5
	21-30 år	675	46,8	48,9	4,3
	31-40 år	627	45,4	49,0	5,7
	41-50 år	510	47,7	46,0	6,3
	51-64 år	750	51,0	44,4	4,7
	65 år eller ældre	528	47,0	49,8	3,2
Overskrider genstandsgrænserne	Ja	417	65,7	7,6	26,7
	Nej	3130	46,3	51,3	2,3

4.2 Nedsættelse af alkoholforbrug

I alt er 2,0% indstillet på at nedsætte deres alkoholforbrug særdeles meget, 14,8% er indstillet på at nedsætte det noget, og 83,2% er ikke indstillet på at nedsætte deres forbrug.

Køn: Umiddelbart er det ikke den store forskel på andelen af mænd end af kvinder, der er indstillet på at nedsætte deres alkoholforbrug noget eller særdeles meget.

Alder: Der er ingen større forskelle imellem aldersgrupperne på hvor stor en andel, der ønsker at nedsætte deres alkoholforbrug meget, men der er en noget større andel blandt de yngre aldersgrupper, som ønsker at nedsætte deres alkoholforbrug noget end blandt de ældre.

Overskrider genstandsgrænser: Andelen, der er indstillet på at nedsætte deres alkoholforbrug særdeles meget er langt større blandt dem, der drikker over genstandsgrænserne end blandt

dem, der ikke gør, og det samme gælder andelen, der er indstillet på at nedsætte deres alkoholforbrug noget.

Tabel 9. Indstillet på at drikke mindre alkohol

		Antal	Ja, særdeles meget (%)	Ja, noget (%)	Nej (%)
Køn	Kvinder	1938	1,8	14,1	84,1
	Mænd	1702	2,2	15,5	82,3
Alder	16-20 år	558	1,5	25,5	73,1
	21-30 år	673	2,1	21,5	76,4
	31-40 år	625	2,4	13,6	84,0
	41-50 år	512	2,1	16,3	81,6
	51-64 år	748	1,5	14,2	84,3
	65 år eller ældre	524	2,3	6,7	91,0
Overskrider genstandsgrænserne	Ja	416	6,7	39,9	53,4
	Nej	3122	1,5	12,1	86,4

5 Holdning til alkoholpolitik

5.1 Køb af alkohol

I alt oplyser 20,9% at de ville købe mindre alkohol i Danmark, hvis prisen steg 25%. 69,3% ville ikke købe mindre, og 9,8% ved det ikke.

Køn: Stort set lige mange mænd og kvinder oplyser, at de ville købe mindre alkohol i Danmark, hvis prisen på alkohol steg 25%.

Alder: En større andel af de unge end af de ældre siger, at de ville købe mindre alkohol i Danmark ved en prisstigning på 25%.

Overskrider genstandsgrænser: Blandt dem, der overskrider genstandsgrænserne, er der en større andel, der siger, at de ville købe mindre alkohol i Danmark, hvis prisen steg 25%, end blandt dem, der ikke overskrider genstandsgrænserne.

Tabel 10. Ville købe mindre alkohol i Danmark, hvis prisen steg 25%

		Antal	Ja (%)	Nej (%)	Ved ikke (%)
Køn	Kvinder	2109	21,0	67,3	11,7
	Mænd	1785	20,9	71,5	7,6
Alder	16-20 år	605	44,3	42,8	12,9
	21-30 år	723	31,9	60,5	7,6
	31-40 år	683	23,9	69,6	6,5
	41-50 år	544	19,8	72,4	7,8
	51-64 år	788	12,9	77,3	9,9
	65 år eller ældre	551	14,4	70,5	15,1
Overskrider genstandsgrænserne	Ja	417	26,4	67,4	6,2
	Nej	3375	20,5	69,4	10,1

5.2 Beruselse

41,9% af deltagerne i denne undersøgelse mener, at det er i orden at drikke alkohol for at blive beruset. Tilsvarende mener 58,1% at det ikke er i orden.

Køn: Flere mænd end kvinder synes, at det er i orden at drikke alkohol for at blive beruset.

Alder: Der er en klar sammenhæng mellem alder og holdning til beruselse. Jo højere alder, jo større andel mener, at det ikke er i orden at drikke alkohol for at blive beruset.

Overskrider genstandsgrænser: Der er en meget større andel, der mener, at det er i orden at drikke for at blive beruset, blandt dem, der overskrider genstandsgrænserne, end blandt dem, der ikke gør.

Table 11. I orden at drikke for at blive beruset

		Antal	Ja (%)	Nej (%)
Køn	Kvinder	2126	36,8	63,2
	Mænd	1792	47,9	52,1
Alder	16-20 år	613	85,3	14,7
	21-30 år	725	82,1	17,9
	31-40 år	681	62,2	37,8
	41-50 år	534	42,4	57,6
	51-64 år	789	23,3	76,7
	65 år eller ældre	576	6,3	93,8
Overskrider genstandsgrænserne	Ja	414	60,5	39,5
	Nej	3402	40,5	59,5

5.3 Promillegrænsen for bilkørsel

Samlet set mener 63,0% at promillegrænsen for bilkørsel er passende. 5,7% mener, at den burde øges, 25,7% mener, at den burde sænkes, og 5,7% ved det ikke.

Køn: Flere mænd end kvinder mener, at promillegrænsen er passende, og flere kvinder end mænd mener, at den burde sænkes. Der er en lige stor andel, der mener, den burde øges.

Alder: Lidt flere ældre end yngre mener, at promillegrænsen for bilkørsel er passende. Den største andel, der mener, at den bør øges findes i gruppen fra 65 år og opefter, og den mindste andel findes blandt de 16-20-årige og de 21-30-årige. Den største andel, der mener, at grænsen bør sænkes, findes blandt de 31-40-årige, og de mindste andele findes blandt de ældste aldersgrupper.

Overskrider genstandsgrænser: En noget større andel af dem, der overskrider genstandsgrænserne end af dem, der ikke gør, mener, at promillegrænsen skal øges. Der er ligeledes flest af dem, der overskrider genstandsgrænserne, der mener, at den er passende. Derimod er der en større andel af dem, der ikke overskrider genstandsgrænserne, der mener, at den skal sænkes.

Tabel 12. Promillegrænsen for bilkørsel passende

		Antal	Ja (%)	Nej, skal øges (%)	Nej, skal sænkes (%)	Ved ikke (%)
Køn	Kvinder	2155	58,4	6,0	28,2	7,5
	Mænd	1806	68,4	5,4	22,6	3,6
Alder	16-20 år	616	62,1	4,3	25,3	8,3
	21-30 år	724	59,0	4,3	31,3	5,4
	31-40 år	685	56,3	5,8	35,0	2,9
	41-50 år	547	62,6	4,7	28,4	4,3
	51-64 år	803	67,7	6,5	21,9	3,9
	65 år eller ældre	586	65,6	6,8	16,5	11,2
Overskrider genstands-grænserne	Ja	419	66,3	10,2	17,5	6,0
	Nej	3438	62,3	5,2	27,0	5,6

5.4 Max 5-anbefalinger

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at man højst drikker 5 genstande ad gangen, f.eks. på en aften. 21,9% af deltagerne i denne undersøgelse svarer, at de kender denne anbefaling og svarer, at det er 5 genstande, der anbefales. 8,9% svarer, at de kender anbefalingen, men svarer andet end 5 genstande, og 69,2% svarer, at de ikke ved, hvor mange genstande det anbefales, at man højst drikker på en gang.

Køn: En lidt større andel af mænd end kvinder svarer, at de kender anbefalingen og svarer 5 genstande, men samtidig svarer også lidt flere mænd end kvinder ja og andet end 5 genstande.

Alder: Andelen, der svarer ja til at kende anbefalingen og svarer 5 genstande, er højst blandt de 21-30-årige og lavest blandt dem fra 65 år og opefter. Det samme mønster gælder for den andel, der har svaret ja og andet end 5 genstande.

Overskrider genstandsgrænser: Der er en større andel, der svarer ja og 5 genstande blandt dem, der overskrider genstandsgrænserne end blandt dem, der ikke gør. Nogenlunde lige mange svarer ja og andet end 5 genstande.

Tabel 13. Ved hvor mange genstande Sundhedsstyrelsen anbefaler, at man højst drikker ad gangen

		Antal	Ja, og har svaret 5 genstande (%)	Ja, men har svaret andet end 5 genstande (%)	Nej (%)
Køn	Kvinder	2134	20,9	8,2	70,9
	Mænd	1786	23,0	9,9	67,1
Alder	16-20 år	615	23,8	8,7	67,5
	21-30 år	722	31,3	11,2	57,5
	31-40 år	683	24,0	10,9	65,1
	41-50 år	541	26,6	7,8	65,6
	51-64 år	796	19,5	9,4	71,1
	65 år eller ældre	563	11,5	6,2	82,2
Overskrider genstandsgrænserne	Ja	415	28,1	9,1	62,8
	Nej	3403	21,5	9,0	69,5